

[Aksel Larson.]

et virkeligt konjunkturforskningsinstitut herhjemme, men det er ganske vist noget helt andet end det, der her foreslås. Jeg afventer som sagt dels den højtærede ministers bemærkninger her i folketinget, dels forhandlingerne i det udvalg, der formentlig bliver nedsat for at få opklaret, om de opgaver, man vil have løst af det nye institut, ikke kan løses af bestående institutioner eller kontorer. Den højtærede minister røbede i øvrigt i sin fremsættelsestale, at han egentlig ikke vidste, om det hele var noget værd; men han håbede naturligvis det bedste, og det skal han have lov til. Ministeren sagde — det kan læses i Folketingstidende sp. 1944 —:

„Hvilke virkninger rådets drøftelser og formandskabets redegørelser vil kunne få på den økonomiske tankegang og udvikling i Danmark, vil det være vanskeligt på forhånd at have nogen mening om. Det burde imidlertid være givet, at forslaget gennemførelse må trække i retning af en bedre samordning af de økonomisk bestemmende kræfter.“

Senere hedder det:

„Man bør ikke lade det være uforsøgt at etablere sådanne institutioner, som eventuelt kan få en meget stor betydning.“

Ja, så har den højtærede minister naturligvis ikke sagt for meget; men det vil jo sige, at man ikke har nogen som helst bestemt mening om, hvorvidt dette duer til noget; man håber kun. Jeg kan ikke lade være med igen at sige, hvad jeg allerede har sagt med andre ord, at det ville være bedre, hvis regeringen og i særdeleshed den del af regeringen, der er ansvarlig for den økonomiske samordning, selv havde en mening og havde vilje til at gøre noget for at gribe ind mod den kehraus, udviklingen har medført. Det har jeg ikke mærket noget til; det har jeg ikke mærket noget til i fjor forsommer, og det har jeg ikke mærket noget til i efteråret 1961, da vi på grundlag af regeringens egne løfter rejste spørgsmålet, om der ikke skulle gøres noget for at forhindre urimelige priser og avancestigninger, men fik et absolut negativt svar fra den nye højtærede handelsminister. Jeg har heller ikke mærket noget til en virkelig vilje og evne i den retning, når jeg tænker på, at regeringens hele indsats hidtil har

bestået i, at man har sat diskontoen i vejret og dermed forhøjet omkostningsniveauet og har foreslået — og til dels fået gennemført — nye skatter, der naturligvis også kan bidrage til at forhøje omkostningsniveauet. Det hele virker noget løjerligt. Det virker, som om man er i forlegenhed, og for dog at gøre noget vil man så skabe et nyt organ, et nyt institut, i håb om, at det kan levere den politik, man i så høj grad mangler.

Indtrykket af uvirkelighed bekræftes også af selve lovforslagets formulering. Naturligvis læser man med interesse §§ 1, 2, 3 og 4, og så kommer bemærkningerne til lovforslaget. Man spørger uvilkårligt sig selv: hvorfor er der ikke en femte paragraf? Vi skal have et formandskab, der vel skal have et vederlag og formentlig et kontor, og vi skal have det økonomiske råd, der vel skal samles et eller andet sted; dette råd består af 23 personer, og forskningschefen skal vel også deltage i møderne; der skal altså skaffes mindst 24 stole og et bord. Så skal vi have et institut med en forskningschef og et personale. Alt dette koster vel penge? De folk skal dog have lønninger og vederlag, lokalerna skal betales, og hvad ved jeg. Men der er ikke så meget som én lovparagraf, der siger noget som helst om, hvor pengene skal komme fra, hvem der skal bevilge disse beløb. Normalt er det jo sådan, at når der foreslås noget sådant, er der i det mindste en paragraf om, at pengene bevilges på de årlige finanslove, men ikke engang det sker her. Jeg tillader mig at tage det som udtryk for, at regeringen ikke tager dette lovforslag helt alvorligt, men har fremlagt det — hvad skal jeg sige — til fri forhandling.

Hvis denne opfattelse er rigtig: at lovforslaget er fremlagt til fri forhandling, skal jeg sige, at det vil vi meget gerne være med til, det er klart, både her i folketinget og i finansudvalget, men graden af vor velvilje over for lovforslaget vil rigtignok afhænge af, hvad der kommer ud af disse forhandlinger, og hvorvidt vi efter forhandlingerne skønner, at det er nogen nytte til at få et organ som dette råd for økonomisk samordning.

Rimstad: Efter at have studeret dette forslag til lov om økonomisk samordning er der faldet mig en parallel ind. Der findes